

سخنرانان

دکتر غلامعلی زارع؛ متخصص
پزشکی قانونی، عضو هیأت
علمی دانشگاه علوم پزشکی
مشهد و مدیر علمی همایش

دکتر فهیمه سادات سالاری؛
پزشک عمومی، مدیر نظارت سازمان
نظام پزشکی مشهد و عضو هیأت
مدیره سازمان نظام پزشکی مشهد

دکتر محمدرضا نجاریان؛ پزشک
عمومی، قائم مقام معاون اموزشی
و برنامه‌ریزی سازمان نظام پزشکی
مشهد

دکتر حسین اربابی؛ پزشک
عمومی، وکیل بایه یک دادگستری،
مشاور حقوقی سازمان نظام پزشکی
مشهد

دکتر محمدعلی دارویار؛ عضو هیأت
علمی دانشگاه، استادیار گروه حقوق،
وکیل بایه یک دادگستری، مشاور
حقوقی سازمان نظام پزشکی مشهد

همایش پزشکی قانونی؛ سازمان نظام پزشکی مشهد

۱۲ مرداد ۱۳۹۷

واحد نظارت معاونت آموزشی و برنامه‌ریزی سازمان نظام پزشکی مشهد همایش پزشکی قانونی را در تاریخ ۱۲ مرداد ۹۷ در تالار اجتماعات سازمان نظام پزشکی مشهد با امتیاز بازآموزی برگزار کرد. در این همایش اهمیت اطلاع از قوانین جهت پیشگیری از خطاها پزشکی با دبیری علمی دکتر غلامعلی زارع؛ متخصص پزشکی قانونی، و مدیر اجرایی همایش؛ دکتر فهیمه سادات سالاری- مدیر نظارت سازمان نظام پزشکی مشهد، صحبت و تبادل نظر شد. ضمن معرفی سخنرانان، خلاصه‌ای از مباحث همایش پزشکی قانونی در ادامه ارائه می‌گردد:

۳- شورای حل اختلاف پزشکی

اولین بار شورای حل اختلاف پزشکی در دادگستری خراسان کل در سال ۱۳۸۲ تشکیل و اعضاً منتخب آن که از دادگستری و امام جمعه شهر و سازمان نظام پزشکی علوم پزشکی می‌باشد. شورای حل اختلاف بدون واسطه شکایات شروع به کار کردند. شورای حل اختلاف در مرتبط با جامعه پزشکی را می‌پذیرد. با توجه به اینکه یک قاضی هم در شورا حضور داشته و رأی را امضا می‌کند، رأی صادره اعتبار قانونی دارد. طرفین دعوا در صورتی که به نظریه‌های کارشناسی و رأی صادره اعتراض دارند، این رأی لازماً اجرای نبوده و کان لمیکن تلقی می‌گردد. شرکت‌های بیمه‌گر که خسارتهای جانی و مالی ناشی از مسئولیت مدنی را تقبل نموده‌اند، مکلف به پرداخت خسارت وارد می‌باشند.

۴- تعزیرات حکومتی

۵- اداره نظارت بر درمان دانشگاه ها

برائت آگاهانه

نهاد برائت، قرارداد یا شرط عدم مسئولیت در اقدامات پزشکی است که از فقه امامیه به حقوق کیفری ما انتقال یافته است. اثر حقوقی آن را می‌توان در دو مورد خلاصه کرد. وفق ماده ۴۹۵ قانون مجازات اسلامی مهمترین اثر اخذ برائت قبل از اقدام پزشکی، در موارد قصور (نه تقصیر) پزشکی موجب صدمه و یا تلف جانی است، چرا که پزشک را از تحمل ضمان رها می‌سازد. اثر دیگر برائت آن است که برای تحمیل ضمان به پزشک، مدعی می‌باشد که اثبات تقصیر (نه قصور) پزشک را با دلایل کافی اثبات کند. در صورتی که اگر پزشک برائت نگیرد و در اثر اقدام وی صدمه یا تلفی حادث شود، برای تحمیل ضمان مدعی نیازی به اثبات تقصیر پزشک ندارد و برای عدم تحمل ضمان، پزشک باید عدم تقصیر و قصور خود را اثبات کند که از نظر فنی امری بسیار دشوار است.

رضایت آگاهانه

اخذ رضایت آگاهانه از بیمار یکی از موارد مورد توجه در اخلاق پزشکی است و عبارت از کسب اجازه از بیمار یا اولیا و سرپرستان قانونی وی جهت درمان بیماری او اعم از درمان طبی یا جراحی می‌باشد. در این راستا ماده ۱۵۸

مراجع رسیدگی به خطاها پزشکی

این سازمان‌ها شامل سازمان نظام پزشکی، سازمان تعزیرات حکومتی، اداره نظارت بر درمان دانشگاه علوم پزشکی می‌باشد. سازمان‌های یاد شده که گاه‌ها مورد اعتراض مشتاشکایان یا شاکایان واقع می‌شوند اگرچه در عمل هدف همگی اصلاح امور حقوقی مردم و جامعه است لکن روش پیگیری آن‌ها متفاوت می‌باشد.

۱- سازمان نظام پزشکی

الف- سازمان نظام پزشکی، نهادی صنفی و منتخب جامعه پزشکی است که در جهت اعلای جامعه پزشکی از طریق رسیدگی به شکایات از جامعه پزشکی و بالعکس عمل می‌نماید.

ب- معاونت انتظامی نظام پزشکی پذیرای شکایات مردم از جامعه پزشکی بدون واسطه بوده و همچنین پاسخگوی استعلامات مقامات قانونی نیز می‌باشد. به علاوه، ازان جا که این واحد اطلاعات لازم از جامعه پزشکی را در اختیار دارد، می‌تواند جهت بهره‌برداری‌های حرفه‌ای آن‌ها را در چهارچوب قانون و اخلاق پزشکی در اختیار افراد حقوقی و سازمان‌های تحقیقاتی و بهداشتی قرار دهد.

ج- در صورت احراز خطا پزشکی که معمولاً در معاونت انتظامی و با کارشناسی پزشکان معتمد، مطلع و با تجربه مورد بررسی قرار می‌گیرد، هیأت‌های انتظامی مجازات‌های لازم را اعمال می‌کنند. این مجازات‌ها صرفاً انتظامی بوده و با مجازات‌های کیفری و حقوقی قوه قضائیه متفاوت هستند.

۲- سازمان پزشکی قانونی

سازمانی است که تحت نظر قوه قضائیه است و فلسفه ایجاد آن پاسخگویی به استعلامات مراجع قضائی یا مراجعی است که از طرف مقام قضائی معرفی و به آن‌ها تفویض اختیار شده است. سازمان پزشکی قانونی موظف به پاسخگویی استعلامات مراجع می‌باشد و لازم است شکایت بدؤاً به اطلاع مقام قضائی رسیده باشد. در غیراینصورت رسیدگی به شکایات افراد حقیقی و حقوقی به طور مستقیم به عهده سازمان پزشکی قانونی نمی‌باشد. سازمان پزشکی قانونی فقط کارشناسی می‌کند و تعیین مجازات نمی‌نماید.

سخنرانان

دکتر حمید عطاران؛ متخصص
جراحی عمومی، رئیس هیأت بدوی
انظامی سازمان نظام پزشکی مشهد

دکتر رضا گلدوزیان؛ پزشک عمومی، معاون پشتیبانی سازمان نظام پزشکی مشهد، عضو هیأت مدیره سازمان نظام پزشکی مشهد

دکتر علی اصغر انجیدنی؛ پژوهش عمومی، مدیر نظارت و اعتباربخشی دانشگاه علوم پزشکی، مشهد

دکتر محمدخان قیطاقی؛ پزشک عمومی، عضو هیأت تجدیدنظر استان

دکتر داود سروش؛ متخصص
پزشکی قانونی

هر نوع عمل جراحی یا طبی مشروع که با رضایت شخص با اولیا یا سرپرستان یانمایندگان قانونی وی و با رعایت موازین فنی و علمی و نظمات دولتی انجام می‌شود. در موارد فوقی اخذ رضایت ضروری نیست.

همچین، در ادامه همایش با برگزاری دو پنل دیگر سخنرانان به بحث و بررسی پیرامون قوانین صلاحیت و اختیارات پژوهشگان، حدود اختیارات و مسئولیت‌های مستولین این پژوهشگان و مستندسازی در پروندهای پژوهشکی پرداختند.

قانون مجازات اسلامی مورخ ۱۳۹۲ نیز به صراحت اخذ رضایت از بیمار را ضروری دانسته، به طوری که عدم اخذ آن را به جز در موارد فوریت جرم دانسته است. لذا شایسته است کادر محترم درمانی قبل از انجام اقدامات درمانی و تشخیصی نسبت به اخذ رضایت از بیمار یا ولی اقدام نمایند. ماده ۱۵۸ بیان می کند که علاوه بر موارد مذکور در ماده قبل، ارتکاب رفتاری که طبق قانون جرم محسوب می شود، در موارد زیر قابل مجازات نیست:

- رضایت آگاهانه و بیان نامه سمار

اینجانب فرزند به شماره شناسنامه کد
 ملی به نشانی تلفن و
 تلفن همراه بعنوان ولی بیمار / سرپرست یا نماینده قانونی بیمار
 دارای کد ملی در خصوص اقدام تشخیصی / درمانی / جراحی
 ، با توضیحاتی که از پزشک معالج و کادر درمانی خود / بیمار
 دریافت نمودم، از ضرورت، منافع، مزايا و عوارض احتمالي استفاده از این اقدام پزشکي و روش / روش
 های جایگزین، به شرح ذیل به خوبی مطلع شدم؛
 ضرورت، منافع، مزايا و اهم عوارض احتمالي روشن توصیه شده ؟

مزایا و معایب و اهم عوارض احتمالی روش / روش های جایگزین؛

و پس از آگاهی کامل از منافع و اهم عوارض احتمالی اقدامات تشخیصی و درمانی مذکور، اذن و رضایت کامل خود را جهت اقدام تشخیصی / درمانی / جراحی به پزشک معالج؛ آقا / خانم دکتر و سایر کادر درمانی مرتبط اعلام نمودم. همچنین نسبت به انجام سایر اقدامات تشخیصی و درمانی ضروری که فوریت داشته و طبق صلاحیت پزشکان و کادر درمانی و با رعایت موازین فنی و علمی انجام می شود نیز اعلام رضایت نمودم و پزشک معالج و کادر تشخیصی و درمانی را ز تحمل هر گونه مسئولیت (ضمانت) ناشی از بروز عوارض احتمالی که ممکن است علیرغم عدم ارتکاب بی مبالغی و بی احتیاطی (تقصیر) در روند تشخیص و درمان پدید آید (عارض شود)، مبری نمودم و با اضافی این رضایت و برائت نامه، خطر عوارض و خدمات عنوان شده و متعارف ناشی از اقدامات تشخیصی و درمانی مذکور را با آگاهی کامل پذیرفت و بدبونسیله اقرار و گواهی نمودم.

نحوه امتیازدهی: امتیاز-شماره مقاله
کد مقاله: ۷۷۰۹
اطفا به این مقاله از ۱ تا ۲۰ امتیاز دهد و به شماره پیامک مجله (۳۰۰۰۷۸۳۸) ارسال فرمایید.